

‘บ้านสบาย เพื่อยายตา’ เริ่มนำร่องที่ ‘บางตะบูน’

เรื่องยุทธ ศิระวานิช หรือพี่อัย ระหว่างอธิบายพื้นที่ บ้านบางตะบูน

“ถิ่นทะเลงาม ฟาร์มหอยแครง
หลวงพ่อดั่งเลื่องลือนัก แหล่ง
อนุรักษ์ป่าชายเลน”

ขัางต้น คือ คำขวัญประจำถิ่นของ บ้านบางตะบูน อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี เมืองที่อุดมสมบูรณ์ด้วยอาหารทะเลโดยเฉพาะหอยแครงขึ้นชื่อ ภาพแรกๆที่ใครต่อใครจะได้เห็นเมื่อมาเยือนชุมชนแห่งนี้คือ บ้านเรือนของชาวบ้านที่ตั้งเรียงรายตลอดสองฝั่งน้ำบางตะบูน

ทั้งที่ชีวิตของชาวบางตะบูนน่าจะพร้อมพร้อมสมบูรณ์ ความเป็นอยู่น่าจะเป็นไปทางเดียวกับราชาอาหารทะเลที่สูงลิบ แต่ความจริงแล้วกลับตรงกันข้าม ที่ชุมชนแห่งนี้ยังคงแร้นแค้นขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทั้งที่อยู่อาศัย และสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ

จากผลการสำรวจของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ผู้สูงวัยที่อยู่มากกว่า 60 ปี ที่บางตะบูนมีถึง 957 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.7 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของผู้สูงวัยทั่วประเทศที่คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของประชากรทั้งหมด

และด้วยจำนวนคนชราที่มีมากนี้เอง “การเคหะแห่งชาติ” จึงเลือกชุมชนนี้เป็นพื้นที่นำร่อง ในโครงการ “บ้านสบาย เพื่อยายตา” โดยตั้งใจจะใช้เป็นตัวอย่างแก่พื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศอีกด้วย เพราะจากตัวเลขที่มีการสำรวจและประมาณการ พบว่าปี 2553 ที่ผ่านมามีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น 7.6 ล้านคน

ดังนั้น การเคหะแห่งชาติจึงเตรียมแผนการรองรับการเพิ่มขึ้นของคนชราในส่วนของที่อยู่อาศัย

เรื่องยุทธ ศิระวานิช รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ การเคหะแห่งชาติ เล่าให้ฟังถึงจุดประสงค์ในการจัดทำโครงการนี้ ว่า เพื่อต้องการช่วยเหลือคนชราที่ขาดแคลนจริงๆ โดยบ้านที่สร้างเพื่อคนชรา ต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายอย่าง ทั้งความต้องการ วิถีชีวิต

“อย่างเรื่องห้องน้ำก็ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะขนาดคนอายุมากอย่างผมยังนั่งยองๆ ลำบากเลย แล้วนับประสาอะไรกับคนชรา เขาก็คงนั่งลำบากมากกว่าผมแน่นอน จึงรู้ว่า

สภาพบ้านนายราชน ที่ยังไม่ได้รับบูรณะ 45 องศา ไปไม่ทางลำน้าข้างบ้าน

คนชราต้องการอะไร เรื่องแบบนี้ถ้าเราไม่แก่ก็
ไม่รู้” รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการการเคหะแห่ง
ชาติกล่าว

เรื่องยุทธศาสตร์ให้ฟังว่า คนชราที่บางตะบูน
ส่วนมากใช้ชีวิตเพียงลำพังอยู่ในบ้านยกพื้น
สภาพเก่าชอมช่อ และทรุดโทรมจนจะพังมีพัง
แหล่ โดยเฉพาะห้องน้ำซึ่งแต่เดิมเป็นห้องน้ำที่
สร้างอยู่ใต้เรือนเรือนตามความเชื่อแต่โบราณที่ไม่
สร้างห้องน้ำไว้บนเรือน แต่กลับสร้างความยาก
ลำบากให้เมื่อยามชรา

**ห้องน้ำจึงเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิต
ของคนชราที่เป็นอันดับแรก !!!**

เรื่องยุทธศาสตร์กล่าวอีกว่า ถึงกระนั้นบรรดาตา-
ยายเหล่านั้นก็ไม่สามารถแก้ปัญหาอะไรได้มาก
ด้วยวัยที่ชรา เงินเก็บก็แทบจะไม่มี อาศัยเพียง
เบี้ยยังชีพคนชราที่รัฐบาลมอบให้เป็นประจำทุก
เดือน เดือนละ 500 บาทในการดำเนินชีวิต
เท่านั้น น้อยคนนักที่ถูกหลานจะส่งเงินมาให้

“เราเริ่มเข้ามาทำโครงการในปี 2553 โดย
ทำการสำรวจ จัดทำฐานข้อมูลและประสานงาน
กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้เรียบร้อย
ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์การ
บริหารส่วนตำบล (อบต.), องค์การบริหารส่วน
จังหวัด (อบจ.) สิ่งที่เราทำคือพยายามกระตุ้น
ให้คนในชุมชนหันมาช่วยเหลือกันเอง เพราะการ

ยายเอื้อ วิเชียรฉาย กับบ้านหลังจากที่ปรับปรุงแล้ว
บางส่วน

เคหะไม่สามารถช่วยได้ทั้งหมด เนื่องจากมีคน
ที่ประสบปัญหาเดียวกันนี้หรือความช่วยเหลืออยู่ทั่ว
ประเทศ สิ่งที่เราต้องการคือให้ท้องถิ่นและชุมชน
มีส่วนร่วมมากกว่านี้” เรื่องยุทธศาสตร์กล่าว

อาจเพราะยังเป็นช่วงแรกของโครงการ การ
แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงดูเหมือนยังไม่เพียงพอต่อ
ความต้องการของชาวบ้าน แต่ก็เหมือนเป็นการ
สร้างความหวังให้กับทุกคน เหมือนเป็นแนวทาง

ให้สังคมหันมาสนใจพ่อแก่แม่เฒ่าที่ยากไร้ ต้อง
ใช้ชีวิตอยู่อย่างยากลำบาก

บ้านของ สมบูรณ์ พรหมพิทักษ์ และ วรณ
ดี วาระดี ที่อาศัยอยู่กับลูกสาววัย 15 ปีที่พิการ
ทางสมอง เนื่องจากประสบอุบัติเหตุเส้นลัมหัว
ขาดตั้งแต่ตอนอายุ 1 ขวบ

สมบูรณ์เล่าว่า 15 ปีที่ลูกสาวป่วย ตนต้องอุ้ม
ลูกเหยียบเดินบนปากโถงไปอาบน้ำที่ห้องน้ำกลาง
แจ้งหลังบ้านทุกวัน จะเดินกับพื้นไม่ได้ เพราะที่
บริเวณนั้นเป็นป่าโกงกาง เวลาฝนตกปากโถงก็ลื่น
เคยพลาดตกมาแล้ว ต้องเรียกให้คนที่อยู่ใน
ละแวกนั้นมาช่วยอุ้มลูก

จนเมื่อครบครวนี้ได้บ้านหลังใหม่ ชีวิต
ความเป็นอยู่จึงสะดวกสบายขึ้น

สำหรับชาวบ้านบางตะบูนที่ยังรอรับการช่วย
เหลือน้อย ยายทาบ เอื้อสกุล วัย 78 ปี ที่อาศัย
อยู่กับหลานสาวพิการ ซึ่งตลอดการพูดคุยกัน
ร่างกายของแกสั่นเทาอยู่ตลอดเวลา สาเหตุ
เพราะโรคพาร์กินสัน

ยายทาบเล่าว่า บ้านที่อยู่เป็นบ้านหลังเล็ก
อากาศก็ถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก ตอนกลางวันอยู่ใน
บ้านไม่ได้เพราะร้อนมาก ต้องอาศัยชานเรือน
ของเพื่อนบ้านเป็นที่หลบแดดหลบร้อน

“และที่ลำบากก็คือ ที่บ้านไม่มีห้องน้ำ ยายกับ
หลานต้องอาศัยอาบน้ำหน้าบ้าน ส่วนเวลาจะขับ
ถ่ายก็ต้องขับถ่ายใส่ในกระเบื้องแล้วค่อยเอาไปทิ้ง”

ยังมีคนใช้ชีวิตแบบนี้อยู่มากที่บ้านบางตะบูน
เช่น ยายเอื้อ วิเชียรฉาย อายุ 70 ปีที่มีบ้านหลัง
เล็กไม่ถึง 10 ตารางเมตร ทั้งยังไม่มีห้องน้ำ หรือ
บ้านของ ราชน (ไม่ทราบนามสกุล) ที่เสาทุกต้น
เอียง 45 องศา จนจะพังลงตลิ่งลำน้ำข้างบ้าน
ต้องอาศัยขอนไม้เศษกระเบื้องถมดินเพื่อพยุงเสา
เอาไว้

นี่เป็นเพียงแค่เศษเสี้ยวชีวิตของคนชราที่มีอยู่
ในตำบลหนึ่งของประเทศเราเท่านั้น สังคมรอบ
ข้างโดยเฉพาะคนในครอบครัว นำเงินมือแรกที
เข้าไปมีส่วนช่วยเหลือ ไม่ใช่ปล่อยให้คนชราต้อง
ทางภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว

**เพราะไม่ว่าใคร ต่างก็อยากมีชีวิตความเป็น
อยู่ที่ดีทั้งนั้น**

อรพรรณ จันทรวงศ์ไพศาล